kelt és melegebb államokban jobban fejlődik és terem, mint az európai *Prunus domestica* fajtái. Látjuk tehát, hogy a növényország sem igazolja a keletről nyugat felé vándorlás állítólagos törvényét. Sőt az amerikai gombák, melyek kultúrnövényeinket bántják, nálunk talán még féktelenebbül grasszálnak, mint ősi hazájukban.

Az a tény, hogy mi Amerikából eddig kevesebb rovart kaptunk, mintsem Amerika mitőlünk, ez részben onnan van, mivel Amerikából a legutóbbi időig aránylag kevés kultúrnövényt hoztunk át élő állapotban, hanem legtöbbet magvak alakjában; már pedig tudjuk, hogy a parazitákat leginkább élő növényekkel hurczolják el. Amerika századok óta viszi Európából a sok gyümölcsfa-csemetét, spárgatövet, mindenféle kerti növényt, melyekkel azután egész sereg káros rovart kapott a nyakára. Mi eddig legfőképen amerikai szőlővesszőket (gyökereseket és simákat) importáltunk onnan nagyobb mennyiségben és ezekkel csakugyan meg is kaptuk a filloxerát, peronoszporát, black rotot stb. Ez egyik oka annak, hogy nálunk kevesebb az amerikai eredetű állat és növény, mint Amerikában az európai eredetű. Van azonban más oka is ennek a jelenségnek. És épen ez a másik ok az, mely arra a hiedelemre vezette a nem nagyon alapos búvárokat, hogy sikeres vándorlás csak kelet-nyugati irányba lehetséges. A dolog egyszerűen a létért való küzdelmen alapszik. Minden élő szervezet ott bír leginkább elszaporodni, ahol kevés ellenséget talál; illetve, ahol a létért való küzdelem nincs még annyira elmérgesedve, mint azokon a helyeken, ahonnan az illető szervezet származik. Tény pedig, hogy az öregebb és nagyobb világrészek régibb faunája és flórája, ha sokféle állat- és növényfaj kerül bennök össze, a létért való küzdelmet annyira a végletekig viszi, hogy utoljára már csak a leszivósabbak — majdnem azt mondhatnók: legplebéjusabbak — maradnak meg. Így például Ázsiában és Európában sokkal több állatforma került össze, mint Ausztráliában. Azért ha Ausztrália állatainak az ó-világ viszonyai közé, az itteni sok kitanult imposztor közé kellene jutniok, nagyrészt elpusztulnának; míg viszont a létért való küzdelemben erősebb európai és ázsiai fajok Ausztráliában nagyrészt boldogulnának. Minden attól függ, hogy minő ellenségek közé kerül valami szervezet. Ha valamely állat olyan tájra kerül, ahová a régi ellenségei nem juthatnak utána, rohamosan elszaporodik. Az már azután mindegy, vajjon keletről nyugatra, vagy nyugatról keletre irányult-e az utazása. Az Európában, különösen Franczia- és Angolországban nagyban tenyésztett lapin-eket (házi-nyulakat) egyszer kivitték Ausztráliába és ott nem lévén ellenségeik, úgy elszaporodtak, hogy a sáskajárás gyerekjáték az ő garázdálkodásaikhoz képest. Pedig nyugatról keletre utaztatták őket.

Európának és Ausztráliának összefüggő, nagy földségén nemcsak a létért való küzdelem fejlődött ki igen nagy mértékben, hanem igen sok állatfaj is tömörült itt össze. Amerika északi részében nem élesedtek ki ennyire a viszonyok; úgy, hogy Európából vagy Azsiából Amerikába jutó állat vagy növény úgyszólván nyugodtabb viszonyok közé kerül, mint megfordítva az Amerikából Európába jutó. Innen van, hogy olyan európai rovarfajok, amelyek nálunk nagy katasztrófákat nem szoktak okozni, az újvilágban rettentő csapásokká válhatnak. A *gyapjas pille* (*Ocneria dispar*) hernyói az Egyesült-Államokba kerülve, azon a

A BALATON ÁLMA.

Lágyan ring a hullám,
Nincs futó hab rajta.
Mozdulatlan áll a
Partra kötött sajka.
Locsognak a habok
Halkan, álmatagon,
Kóbor szellő száll át
Az álmodó tavon.
Vagy talán álmában
Sóhajt a Balaton?
Előbb nyugodt, de majd
Nyugtalan az álma
S mintha ringó keble
Sebesen zihálna . . .
Mint az alvó gyermek,
Kit forró láz gyötör,

Hánykolódni kezd a
Csillámló víztükör.
Zúg már a hullám is,
Egyre szilajabban,
Fölhág a sziklára
S onnan visszapattan.
Most már nem sóhajok
Szállnak át a tavon,
Zúg, búg, sír és jajgat,
Bömböl a Balaton.
Halljátok-e, hogy szól
Rémes harsonája?
„Én vagyok a kéklő
Tengerek kírálya!
Valamikor csak én
Voltam úr a földön,

Ez a szűk ágyam itt
Csak nyomorú börtön.
Ezredévek óta
Másé birodalmam,
De most feltámadok,
Hogy visszafoglaljam!
Eddig szelid bárány
Voltam, de most sátán!“
Hömpölyög a parton
Hullám, hullám, hátán.
Mint mikor lázbeteg
Föl akar ugrani
Ágyából s futásra
Ösztönzi valami,
Úgy a Balaton is
Száguld ki a partra,

Fékevesztett dühe,
Bosszúszomja hajtja.
Tör, zúz, rombol, gyilkol,
Reszket állat, ember,
Minden élő teli
Istenfélelemmel.
Amerre hömpölyg a
Tengerek királya, —
Pusztulás nyomába'.
. . . Pirkad. Bárányfelhők
Uszkálnak az égen,
Fölbukkan a nap is
Bibor köntösében.
Locsognak a habok
Halkan, álmatagon,
Madárdalra ébred

Az alvó Balaton.
Elbámul. Ormai
A kéklő hegyeknek
Tiszta víztükrére
Szelíden nevetnek.
Tihanynál büszkén néz
Rá az Istenháza.
„De jó, hogy nem vagyok
Tengerek királya.
Im, a badacsonyi
Kék hegyeket látom,

Hogy én tenger voltam,
Az csak gonosz álom“.
Mintha kósza szellő
Szállna át a tavon,
Pedig csak boldogan
Sóhajt a Balaton.
Maga sem hiszi, hogy
Való volt az álom, —
Csak néhány sajkaroncs
Ring a láthatáron . . .

Rostkowicz Arthur.